

Hitlerci Öfkenin Marksist Temelleri*

Jim Peron**

1. Marksist Nazicilik

İlk bakışta mâkul bir tez gibi görünen «bir ürünün değerini, o ürünün üretimi için harcanan emek miktarı belirler» düşüncesi, aslında Nazizmin yükselişine katkıda bulunmuş ve doğrudan Avrupa'daki soykırımı hazırlamış olabilir.

Marx emek-değer teorisinin en ünlü savunucusudur. Gerçekten de, Marx'ın iktisat sistemi bu temel düşünce üzerine inşa edilmiştir. Fakat bu düşünceyi ilk ortaya atan Marx değildir. Ondan önce David Ricardo, Ricardo'dan önce de Adam Smith bu düşünceyi ifade etmişlerdir. Ve eğer Prof. Murray Rothbard'ın tespiti doğruysa, Smith de bu düşünceyi John Calvin'in öğretilerinden almıştır. Marx'ın dediği gibi: «Kullanım değerini belirleyen veya bir metaya değer kazandıran tek şey, teorik olarak o metada somutlaşmış bulunan insan emeğidir.»

Değer emek tarafından, daha doğrusu işçinin el emeğinden ibaret olan fizikî emek tarafından üretildiğine göre, Marx açısından

bazı sınıflar, hiçbir şekilde değer üretmemekteydi. Eğer bir ürünün değeri, o ürünün üretimi için harcanan emeğin toplamından ibaretse, müteşebbisin ya da sermaye sahibinin kazancı nasıl izah edilebilirdi? Marx için cevap basitti: Müteşebbisin ya da sermaye sahibinin, emeğin karşılığını tam olarak ödemesi düşünülemezdi. Dolayısıyla o, işçileri sömürmekte ve onların sırtından geçinmekteydi. Marx'a göre, işçilerin sermaye sahipleri tarafından sömürülmesi, kapitalizmin özünü oluşturmaktaydı.

Bu nedenle, işçilerin, sermaye sahiplerinin sömürsünden kurtulması için bir sınıf çatışmasına girmeleri kaçınılmazdı. Bu, dünyanın sömürenler ve sömürülenler olarak iki ana sınıfa ayrıldığı anlamına geliyordu. «Liberal kapitalizmde başka bir alternatif yoktur.» diyen Marx, bu düşünceden hareketle, «Bir sınıfın tam olarak özgürleşmesi için bir diğer sınıfın tam olarak boyun eğmesi gerekir.» sonucuna varmaktaydı.

Marx ve takipçileri emek-değer teorisinin başlıca savunucuları olmuşlardır. Bu teori, Avusturya iktisat Okulu'nun yükselişine kadar, Avrupa'daki hakim değer teorisi olmuştur.

Kapitalistleri ihbar ve ithama gelince, Marx oldukça spesifik davranmıştır. O'na

** Jim PERON, Güney Afrika'da Afrika Ulusal Kongresi'nin ilk görev dönemindeki yönetim hatalarını konu alan *Die, the Beloved Country?* ve Mugabe rejimini konu alan *Zimbabwe: The Death of a Dream* kitaplarının yazarıdır.

göre, Yahudiler, ideal kapitalist tipini oluşturmaktaydı.

«Yahudi Sorunu»

Bu düşüncüyü, Yahudi karşıtı Nazi politikalarında zirveye çıkışına kadar izlemek için, edilebilen Marx'tan ve onun fikirlerinden hareket etmememiz gerekir. Adolph Hitler'in Nasyonal Sosyalist rejiminden yüzyıl önce, o dönemde «Yahudi Sorunu» olarak bilinen konu hakkında kitap yazan Marx'ın günümüzde tam olarak belgelendirilen Yahudi düşmanlığı, ekonomi alanındaki teorilerinin doğal bir sonucuydu. Marx'ın Yahudi karşıtı eseri (Bkz, *On the Jewish Question*, Karl Marx), bu bağlantıyı açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Marx'a göre, Yahudilik bir din veya ırk olmaktan çok, kültürel bir fenomendir. Marx, Yahudiliğin maddî kazanç hırsının bir ifadesi olarak ortaya çıktığını söylemektedir. «Yahudinin sırrını dininde aramayalım, dininin sırrını gerçek Yahudide arayalım. Yahudiliğin dünyevî temeli nedir: Maddî ihtiyaçlar ve menfaat arayışı. Yahudinin dünyevî dini nedir: Ticaret. Yahudinin dünyevî tanrısı nedir: Para.»

Marx'a göre, Yahudilik bir kazanç hırsından ibarettir ve Yahudi, kapitalizmin tecesüm etmiş hâlidir. Şeytan, Yahudilerde vücut bulmuştur, çünkü Yahudiler finans ve ticaret alanlarında veya müteşebbis olarak çalışmaya eğilimlidirler. Marksist teoride, bu meslekler değer üretmemekte; değeri, zenginliğin gerçek kaynağı olan işçilerden çalmaktadırlar. Marx'a göre, Yahudi bankacı hiçbir şey üretmemektedir ve başkalarını sömürerek geçinmektedir. Zaten bu, Marx'a göre kapitalizmin özünü teşkil etmektedir. «Para, İsrail'in kısıkanç tanrısıdır. Karşısında hiçbir tanrı duramaz. Para, insanın bütün tanrılarını alçaltır, onları metaya çevirir. Para, her şey için tayin edilebilen, itibarî bir değerdir.

Bu nedenle tüm dünyayı -hem insanların hem de tabiatın dünyasını- özgül/gerçek değerinden soyutlamıştır. «... Yahudilerin tanrısı dünyevîleşmiştir ve dünyanın tanrısı hâline gelmiştir.»

Marx, Yahudilere ait bu kazanç arayışı kavramının Hristiyan dünyasını da bozduğunu iddia etmektedir. Bu bozulmaya neden olan ve Marx'ın «sivil toplumun Yahudiliği» adını verdiği süreç, sivil toplumun, bir Yahudi kültürü olan kazanç arama kültürüne teslim olmasıdır.

Marx'ın bu kitabı, Yahudilerin, siyasî ve ekonomik özgürlüklerini sınırlayan feodal yasalardan kurtarılmasını konu alan bir kitaba cevap olarak yazılmıştır. Marx, Yahudilerin özgürleştirilmesinden söz etmenin saçma olduğunu, çünkü aslında Yahudiler dışındaki herkesin temelde bir Yahudi kültürü olan kapitalizmin, kölesi olduğunu belirtmektedir. Mümkün olan tek gerçek özgürleşme, kâr arayışı temelindeki Yahudiliğin ve onun üvey evladı olan liberal kapitalizmin yıkılmasıyla mümkün olacaktır. «Yahudinin toplumsal özgürleşmesi, toplumun Yahudilikten kurtulmasıdır.»

Anti-Kapitalizm = Anti-Semitizm

Feodal dönemde toplumsal hareketlilik sınırlıydı. Yahudi tacir ve müteşebbisler yoktu, çünkü yasalar, Yahudilerin ticaret yapma imkânlarını sınırlamaktaydı. Fakat liberal kapitalizmin yükselişiyle bu tür yasalara itibar edilmez oldu. Yahudi olmayan işadamlarından iş hayatında başarısızlığa uğramış olanlar, Yahudilerin başarısını çekemiyordu. Profesör Peter Pulzer bu konuda şunları yazmaktadır: «Liberalizmin pratikteki sonuçlarından memnuniyetsizlik, ekonomi alanında siyaset alanına göre daha fazla idi; anti-kapitalizm esasında, anti-semitizmin en eski ve en doğal biçimlerinden biri olmuştur. Liberal toplumun temel özelliği bireysel de-

gerlere ve yeteneklere önem veren, yüksek derecede bir toplumsal hareketlilikti. Bu liberalizmin belki de hazmedilmesi en zor olan yönüydü. Düzenli bir hiyerarşide, düşük de olsa güvenli bir yere sahip olan herkes, başkalarının itibarlı ve etkili makamlara gelmesine imkân veren bu yeni düzene hoşnutsuzlukla bakmaktaydı.» (s. 42) Yine Pulzer şöyle demektedir: «Kapitalizm, toplumsal hareketliliğin bir nedeni olduğu için, Yahudi karşıtlığı aynı zamanda, kapitalizm düşmanlığıdır.» (s. 43)

Marx'ın teorisinden hareket eden sosyalistler, 1800'lerin sonlarında, Yahudileri baş düşmanları olarak ilân etmişlerdir. Ve neredeyse istisnasız olarak, dönemin tüm Yahudi karşıtı hareketleri, sosyalizmin birer türevidir. Kimilerinin «anti-semit» teriminin mucidi olarak gördüğü Wilhelm Marr, «anti-semitizm, bir sosyalist harekettir, fakat sosyal demokrasiden daha asil ve daha arı bir biçimdedir.» şeklinde övünmektedir. Marx öncesi sosyalistler de birer anti-semitti. «Sosyalist» sıfatını ilk kullananlardan biri olan Pierre Leroux, 1834 tarihli bir makalede «Bu tacir, gerçek bir Yahudi. Yahudi tacir tipi, paraya büyük bir ihtiras gösteren ve para kazanmak için iştiyakla çalışan herkes için kullanılabilir.» demektedir. Leroux bu ifadelerle daha sonra şu şekilde açıklık getiriyordu: «Yahudilerden söz ettiğimiz zaman, Yahudi ruhundan yani kazanç, servet, kâr, ticaret ve spekülasyon ruhundan, tek kelimeyle, bankacı ruhundan söz ettiğimiz açıktır.» Leroux'nun çağdaşı ve yakını olan bir başka sosyalist, Charles Fourier ise Yahudilerin, «ülkeyi korsanlar gibi talan eden ve ticari fitnelerden sorumlu olan» «parazitler, tacirler, faizciler» olduğunu ifade etmekteydi. Edmund Silberner, Jewish Social Studies'de «Sosyalist anti-semitizm modern sosyalizm kadar eskidir ve tek bir ülkeyle sınırlı değildir.» demektedir.

Yahudilerin iş konusunda aldıkları risklerde başarılı olmaları, benzeri maceralarda başarısız olan orta tabakanın alt kesimlerinde nefretle karşılanıyordu. Marx, böylesi başarıların bir sömürü eseri olduğunu söylemekteydi. İşlerinde başarısızlığa uğramış sözde tacirler, Marx'ın teorisini memnuniyetle kabullenmekteydi. Bu teorinin, «aslında gerekli yeteneklere sahip olmadıkları için başarısız olduklarını» ifade eden teoriden daha çok hoş gittiği açıktı.

Marx, kapitalizmin Yahudilikle özdeş olduğunu söylemekteydi. Daha sonraki anti-semitler bunun doğru olup olmadığından emin değildiler ama, bunun doğru olmaması halinde, Yahudilerin liberal ekonomi sistemini kendi çıkarları doğrultusunda kullanma yeteneğine sahip oldukları ortaya çıkmaktaydı. Bir anti-semit yayın olan *Die Judenfrage* bu konuda şu tespiti yapmaktaydı: «İskoç düşünürler Hume ve Smith tarafından insancıl bir iyi niyetle ifade edilen, eşitlikçi özgür ekonomi ve ekonomide insan hakları doktrinleri, Yahudiler tarafından kendi monopollerini kurmak için kullanılmıştır.» Viyana'nın anti-semit belediye başkanı Karl Lueger de «özgürlükçü ekonominin vahşi rekabet ortamında sadece şişko Yahudiler ayakta kalabilir. Hristiyanlar, ağgözlü kapitalizmden korunmalıdır.» demektedir. Nazi'lerden Adolf Stocker ise bunu şöyle ifade etmekteydi: «Yahudi sorunu, her zaman ve her yerde ekonomik sömürü ile doğrudan bağlantılıdır.»

Marx'tan ilham alan anti-semitler, Avrupa genelindeki Yahudi karşıtı kampanyada ön saflarda yer aldılar. Bu anti-semitler, rehberlerinden aldıkları ilhamla, kapitalizmin Yahudilerin diğer insanlar üzerinde hakimiyet kurmasına imkân verdiğini ve kapitalizmin bizatihi sivil toplumun Yahudileşmesinden ibaret olduğunu dile getirdiler. Bazı anti-semitler ince bir yorum değişikliği yaparak,

sınai üretim biçimindeki kapitalizmin ise iyi, malî kapitalizmin kötü olduğunu ifade etmeye çalıştılar. Marksistler ise, kapitalist sistemi tamamiyle reddetmekteydiler. Her iki grup da, Yahudilerin birer kapitalist olduğu noktasında hemfikirdi, sadece bazı spesifik ayrıntılarda görüş farklılığı vardı.

2. Nazi Marksizmi

Marksizm içinde her zaman, güçlü anti-semitizm akımları var olmuştur. Naziler, yani «nasyonal sosyalistler» de marksizmin kapitalizm ve sosyalizm teorilerinden önemli ölçüde etkilenmişlerdir.

Marxistler, taraftarlarını, neo-marxist anti-semitlerden korumak konusunda zorlandıklarını itiraf etmişlerdir. Karl Kautsky, Friedrich Engels'e yazdığı bir mektupta bu durumdan şöyle yakınmaktadır: «Yoldaşlarımızın anti-semitlerle yakınlaşmasını engellemekte çok zorlanıyoruz.» Daha sonra yine aynı şekilde: «Anti-semitizm, şimdiye dek bizimle birlikte olan bazı radikal kişiler de dahil olmak üzere, burjuvazinin önemli bir bölümünü saflarına katmaktadır.» ifadele riyle yakınmaktadır.

Marxistlerin Yapması Gereken Tek Şey Maddeciliği Terketmektir

Bu eğilim nazizmin yükselişine kadar devam etmiştir. Nazi Partisi sözcülerine hitaben yazılan, 1932 tarihli bir parti içi yazışmada şöyle denmekteydi: «Marxist cepheyi parçalayarak önemli sayıda marxisti kendi dünya görüşümüze çekmeyi başardık.» Yazar, «Alman işçilerin Marksizmi baba ocağında öğrendiğini», «bu eski marxistlerin zaten birer nasyonal sosyalist» olduğunu ve yapmaları gereken tek şeyin marxist maddeciliği bırakarak, nazizmin manevi değerlerini benimsemek olduğunu söylemektedir. «Onların, Alman idealizmini, yani 'ortak yararın bireysel

yarardan üstün olduğu' ilkesini kabul etmeleri gerekmektedir.»

Hitler'in nasyonal sosyalizmi, Yahudi sorunu konusunda Marxist düşüncenin hakim görüşleri ile tam olarak örtüşüyordu. Nazilere göre de Yahudiler, liberal kapitalizminecessüm etmiş haliydi. Naziler de Yahudileri, gerçek emekçilerin sırtından geçinen birer asalak olarak görmekteydi. Joseph Goebbels, 1932'de nasyonal sosyalistler için hazırladığı bir propaganda broşüründe bu konulara değışmekteydi.

Goebbels, bu broşürde nazilerin, «vatan menfaatlerinin bir ifadesi olan milliyetçilikle hiç bir ilgisi olmayan, kokuşmuş bir ekonomik sistemi muhafaza etmekte hiçbir çıkarlarının olmadığını» belirtmektedir. «Almanya'yı sevebilirim ve kapitalizmden nefret edebilirim, hatta böyle yapmak zorundayım. Halkımızın yeniden doğuşunu, bu sömürü düzeninin yıkılmasıdır.» Goebbels'e göre nasyonal sosyalistler, sol görüşlü kişilere, milliyetçilikle kapitalizm arasında hiçbir alaka olmadığını izah etmelidir. «Milliyetçilik vatan menfaatlerinin ifadesidir, kapitalizm ise, vatan kaynaklarının suistimalinden ibarettir. Bu ikisi ateş ve su gibidir. Bu farkı anlayan bir sosyalist, sosyalist olarak kalsa bile, millî menfaatleri savunmak için bize katılacaktır. Vatan özgürlüğüne kavuştuğunda sosyalizm de mümkün olacaktır.» Goebbels de, «Yahudiler kapitalizmin vücut bulmuş hâlidir» demektedir.

İşçiler=Üstün Irk

Archibald Roosevelt, etkileyici fakat zor bulunan eseri *The Great Deceit: Social-Pseudo Science*'ta şöyle yazmaktadır: «Hitler, Marxistlerin Almanya'da yapageldiği sınıf mücadelesi propogandasını ustaca kullandı ve sadece sembolleri değıştirmekle yetindi. Marx'taki, Yahudilerden ve Yahudi ilkelerini benimseyen Hristiyanlardan oluşan sermaye sınıfı

kavramına paralel bir şekilde, Hitler'de de, Yahudilerin ve işbirlikçilerinin Alman ulusunun tüm sıkıntılarının sorumlusu oldukları düşüncesi vardır. Her ikisinde de toplumun tüm sorunları «bir düşman»ın üzerine yıkılmaktadır. Öte yandan, ilerlemeci ruhu ve tüm faziletleri tek bir sınıfa, işçi sınıfına hamleden Marx'a benzer şekilde, Hitler de, Alman ırkını aynı konumda değerlendirerek, iyilik ve ilerleme adına ne varsa bunları gerçekleştirecek yegane güç olan Üstün Irk olarak nitelendirmiştir. Hitler'in *Mein Kampf*¹, burjuvazi hakkında ithamlar ve proleterya için övgülerle doludur.» (s. 87)

Adolph Hitler'in siyasal görüşlerinin oluşumunda sosyalist anti-semitizm önemli bir kaynak olmuştur. Hristiyan Sosyalist Partisi, sadece anti-kapitalist değil, aynı zamanda, anti-semitti. Hitler, *Mein Kampf*'ta, Hristiyan Sosyalist Partisi Başkanı ve Viyana'nın anti-semit Belediye Başkanı Dr. Karl Lueger'in eserlerini incelediğini ve kendi savunduğu birçok fikri Lueger'in yazılarında bulunduğunu ifade etmektedir. Hitler, «başlangıçta, Lueger'in aşırı anti-semit tarzını pek tasvip etmediğini», fakat «zamanla Viyana'nın kaderine yön veren adamı ve siyasî hareketi, yani Doktor Karl Lueger ve Hristiyan Sosyal Parti'yi tanıdığını ve Lueger'e hayranlık duyduğunu» yazmaktadır. Yine *Mein Kampf*'ta Lueger için, «bugün, onu, tüm zamanların en başarılı Alman Belediye Başkanı olarak görüyorum.» diyen Hitler, Hristiyan Sosyal Partisi hakkındaki tavrının değişmesiyle birlikte eski düşüncelerini terk ettiğini ifade etmektedir. Anti-semitizm hakkındaki fikrinin de bu değişimden etkilendiğini belirtmektedir.

Nazilerin Emek-Değer Teorisi

Naziler, Marx'ın kapitalizm hakkındaki görüşlerini aldılar ve Yahudileri kapitalizmle özdeşleştiren sosyalist inancı kabul ettiler.

Anti-semitizme ve sosyalizme milliyetçiliği de eklediğinizde Nazi hareketinin özü ortaya çıkar. Hitler'in milliyetçiliği, Almanya'ya Versay Antlaşması ile dayatılan ağır yüklerle ve hakkaniyetten uzak şartlara karşı bir tepkiydi. Almanya'nın Müttefikler tarafından bilinçli olarak aşağılanmasıyla Alman halkı milliyetçi bir harekete hazır hâle gelmişti. Fakat Hitler'in başarısı, milliyetçiliğini Almanya'da geniş kitlelerce kabul gören Marxist ekonomi ve sosyalist anti-semitizm temelleri üzerine oturtmuş olmasıdır.

Naziler, değer in emek tarafından üretildiği düşüncesini sahiplenmişlerdir. Goebels, bu konuda şöyle yazmaktadır: «Bir insanı insan yapan emektir. Emek, insanı yüceltir, büyütür, bilgilendirir, diğer yaratıklardan üstün kılar. Esas olarak yaratıcılığın, üreticiliğin, kültürün kaynağıdır. Emek olmazsa yemek olmaz. Yemek olmazsa da hayat olmaz.» Naziler, Yahudilerin herhangi bir şey üretemeyeceklerini, ancak başkalarının emeğiyle üretileni sömürebileceklerini ifade etmişlerdir. Marx'ın da benzer ifadeleri vardır: «Yahudilik, yeni bir dünya yaratamaz: Sadece yeni ürünleri ve hayat şartlarını kendi faaliyet sahasına yöneltir, çünkü pratik ihtiyaçlar ve kişisel çıkar mantığı pasiftir, kendi iradesiyle genişlemez; sadece toplumsal şartların sürekli olarak ilerlemesi ile kendisini genişlemiş bulur.» Sosyalist Pierre Proudhon da aynı görüştedir: «Yahudi, karakteri gereği, ne çiftçidir ne sanayici. O daima aracıdır; her zaman sahtekar, her zaman parazit.» (185)

Naziler de, kendilerinden önceki sosyalistler gibi, Yahudilerin başarılarını şeytani niyetlerinin bir delili olarak görmekteydiler. Yahudilerin başarılı olduğu tespiti Hitler'in senfonisinde sürekli olarak çalınan bir nota idi. Fakat, bu tespitin sadece Nazilere mahsus olmadığı, Mark Twain'in 60 yıl kadar önce yaptığı şu gözlemlerden de anlaşılabilir:

«Birkaç yıl önce Berlin’de, Yahudilerin Almanya’dan kovulması fikrini açıkça savunan bir konuşma dinledim. Konuşmacının öne sürdüğü gerekçe, Berlin’deki başarılı avukatların yüzde seksenbeşinin Yahudi olduğu, bütün Almanya’da iyi gelir getiren işlerin yine aynı oranda Yahudilerin elinde olduğu şeklindeydi. Bu gülünç bir itiraf değil midir? Aslında öyle; bu, aynı zamanda sadece 500000’i Yahudi olan 48.000.000 nüfuslu bir ülkede, beyinlerin yüzde seksenbeşinin Yahudilerde olduğunu kabul etmek anlamına geliyordu. Konuşmacı, Berlin’de bankaların, gazetelerin, tiyatroların, büyük ticarî gemilerin, madencilik ve imalat sektörünün Yahudilerin elinde olduğunu iddia etmekteydi. Geçen yaz, Viyana’daki bir konuşmacı aynı durumun Avusturya-Macaristan için de geçerli olduğunu söylemekteydi ve Yahudilerin ülkeden kovulmasını talep etmekteydi. Politikacıların bu tür konuşmaları, yüzleri kızarmadan ve hiçbir tepki almadan yapabilmeleri, nereden oy alacaklarını iyi bildiklerini ortaya koymaktadır. Yahudinin başarısı bütün insanlığı ona düşman etmiştir.»

Naziler, Marx’ı ve anti-semit sosyalistleri takip etmişler, bu düşüncelere sadece kaba bir milliyetçilik eklemişlerdir. Yahudilerin iş hayatındaki başarıları, işçileri sömürdüklerinin delili olarak gösterilmiştir. Birilerinin zenginliğindeki artışın diğerlerinin zararına olarak gerçekleştiği düşüncesi, sol kanatın sözlüğünde bugün de yer bulmaktadır. Zaten sosyalizmde zenginliğin yaratılması değil, zenginliğin paylaşılması vardır. Bu düşünce, günümüzdeki globalleşme karşıtı harekette de mevcuttur.

İşçileri Yahudilerden Korumak İçin Hükümet Müdahalesi

Az sayıda Yahudinin bazı mesleklerde hakim konumda olması, Yahudilerin hükümet güçlerini kontrol ettiklerine bir delil olarak gös-

terilmekteydi. Başarının sadece hükümet yardımıyla mümkün olduğu düşünülmekteydi ve Yahudiler de başarılı olduklarına göre, hükümeti kontrol ediyor olmalıydılar. Yahudilerin herhangi bir meslekte aşırı oranda temsili, Yahudilerin fesat planlarına bir delil olarak değerlendirilmekteydi. Nazilerin elinde bunu ispatlayacak istatistikler de vardı. «Neden Arileşmeliyiz ?» başlıklı Nazi propoganda broşürü şu ifadeyle başlıyordu: «Bu eserin prensibi şudur: Bırakın rakamlar konuşsun.» Broşürde yer alan rakamlar, Yahudilerin çeşitli mesleklerdeki oranlarını ortaya koyuyordu. Nazilerin kontrolündeki Yahudi Sorunu Araştırma Enstitüsü’nün 1935’te yayınladığı «Almanya’da Yahudiler» adlı kitap, Yahudilerin Almanlardan daha başarılı olduğunu gösteren bir katalog şeklindeydi. Bu nedenle, Nuremberg Yasaları çıkartılırken Hitler bu yasaları «bu yasalar Yahudi karşıtı değildir, Alman yanlısıdır» sözleriyle savunabiliyordu.

Yahudilerin akademik başarısı, nazilerin topluma yönelmeden önce üniversitelere el koymalarına neden olmuştu. Yahudilerin üniversiteyi kazanma oranlarının yüksek olmasından dolayı, naziler, üniversiteye girişte kota uygulamasına gidilmiş ve Yahudilerin, kendilerinden daha başarısız olan Alman öğrencilere yer açılması amacıyla üniversitelerden atılmasını istemişlerdir. Almanya’daki İngiliz büyükelçi bu dönemde şunları yazmaktaydı: «Bu ülkenin akademik gençliğinin yahudilerin akademik başarısını çekememesi doğaldır. ...Ülkenin akademik gençliğinin büyük çoğunluğu bu nedenle anti-semit Nazi Partisi’nin saflarında yer almaktadır.»

Hitler, «Yahudilerin kesinlikle iyi birer sosyalist olamayacaklarını, çünkü sosyalizmin yahudiye yabancı olduğunu» söylemekteydi. «Yahudi her zaman için özel sermayenin doğuştan şampiyonu olacaktır.» Hitler ayrıca, Yahudinin temel eğiliminin «Manc-

hester liberalizmi» ya da laissez faire kapitalizmi yönünde olduğunu ifade etmekteydi. Nazi Almanyası'na yaptığı bir gezi boyunca bu ülke hakkında bir dizi makale yazan Afrika asıllı Amerikalı Maksist W.E.B. DeBuois bu durumu şöyle ifade etmekteydi: «Bugünkü Almanya, Marxçı sosyalizmin Rusya'dan sonra, en büyük örneğini teşkil etmektedir...»

Naziler Yahudi müteşebbislerin başarısını kötülemekten hiçbir zaman geri durmamışlardır. Bu konuyu ele alırken Marxist emek kavramını kullanmayı da unutmamışlardır.

Yahudiler de Çalışmalıdır

Emek-değer teorisi, Yahudilere yaptıkları saldırıları meşrulaştırmak isteyen nasyonal sosyalistler tarafından sürekli olarak gündemde tutulmuş. Hitler, 1939'da Reichstag'a (Alman Millet Meclisi) hitaben yaptığı konuşmada şu uyarıda bulunmaktaydı: «Yahudi ırkı da diğer milletler gibi (üretim amaçlı) çalışmaya alışmak zorunda kalacaktır. Aksi takdirde, er ya da geç, büyüklüğü tasavvur edilemeyecek bir kriz yaşayacaktır.» Nazi milisler Yahudilere saldırıya geçtiklerinde de, emek düşüncesi yeniden o çirkin yüzünü gösteriyordu. Tarihçi Alan Bullock, bu tür bir olayı şöyle nakletmektedir: «SA milisleri, kalabalığın alkışları arasında yaşlı bir Yahudi ile karısını sürüklüyordu. Kadının yanaklarından gözyaşları dökülüyordu. Yaşlı adam, karısını sakinleştirmek için büyük bir gayret sarf ediyordu. Kalabalık çılgınca bağırıyordu: «Yahudiler de çalışsın! Artık Yahudiler de çalışsın! Yaşasın Führer! Yahudileri de çalıştırıyor!»

Bu ifadeler bizi doğrudan, bir önceki yüzyılın sosyalistlerine götürmektedir. Örneğin Pierre Proudhon şöyle demekteydi: «Yahudi

hep o aynı Yahudi olarak kalmıştır: Kendisini malî spekülasyona ve banka faizciliğine adanmış, çalışma düşmanı, parazit ırk.»

Nazi dehşet evi Marxistlerin imal ettiği tuğlalarla inşa edilmiştir. O dönemde Avrupa'daki anti-semit hareketlerin tamamı Marx'ın emek-değer teorisi ve bu teorinin bir sonucu olan «müteşebbisler, spekülâtörler, bankacılar, vs. emekçileri sömürmektedirler ve emekçilerin kendileri için ürettiği değerden bir bölümünü çalmaktadırlar.» düşüncesi üzerine kurulmuştur. Hitler her zaman için fırsatçı biri olmuştu ve tüm fırsatçılar gibi, o da, kendisine başkaları tarafından hazırlanmış olan malzemeyi kullandı. Aslında hiçbir zaman kendi özgün ideolojisini kurmamıştır. Sosyalizmini Marx'tan, anti-semitizmini ise sosyalist yelpazedeki farklı düşünürlerden almıştır. Hattâ bu sosyalistlerin aşırı derecede anti-semit söyleminin yanında Hitler oldukça mütedil kalacaktır. Hitler, bu sol söyleme Müttefiklerin I. Dünya Savaşı sonrasında Almanya'ya dayattığı onur kırıcı şartlara bir tepki olarak yaygınlaşan milliyetçilikten de bir şeyler katarak kendi söylemini oluşturmuştur.

Hitler'in milliyetçiliği I. Dünya Savaşı sonrasında Almanya'nın içinde bulunduğu şartlara bir tepkidir. Fakat hareketinin özü ve ruhu bir önceki yüzyılda hazırlanmıştır, ve bu temeli atan da Karl Marx'tır.

* Jim PERON, "The Marxist Origins of Hitlerian Hate", *The Laissez Faire Electronic Times*, Cilt 1, No. 5-6, 18 Mart 2002, 25 Mart 2002.

Çeviren: Bilal Canatan